
Uredništvu informativne, ekološke i redakcije kulture

EKSKLUZIVNO

Povodom zajedničkog projekta Ministarstva životne sredine i prostornog planiranja Srbije i Prirodnjačkog muzeja u Beogradu pod nazivom „**Ekološko-geografski aspekti populacija risa u Srbiji**“, pozivamo Vas na

Konferenciju za novinare
u petak, 21. januara 2010. godine u 12 časova,
u Prirodnjačkom muzeju, sala 14,
Njegoševa 51 (ugao sa Knjeginje Zorke), Beograd.

Govore:

- **Slavko Spasić**, direktor Prirodnjačkog muzeja;
- **Rade Momirov**, načelnik Odeljenja za zaštitu prirode Ministarstva životne sredine i prostornog planiranja;
- **Mr Milan Paunović**, muzejski savetnik, Prirodnjački muzej, rukovodilac projekta: **Ekskluzivna prezentacija Projekta i prvo predstavljanje rezultata** – multimedijalna prezentacija.

Ovo je trogodišnji projekat koji je počeo marta 2010. godine. Ovim projektom planirano je sagledavanje i praćenje stanja populacija risa u Srbiji, prepoznavanje faktora ugrožavanja i prepreka u očuvanju ove najveće evropske mačke. Projekat se realizuje u okviru obaveza Srbije prema implementaciji Bernske konvencije i drugih međunarodnih dokumenata iz oblasti zaštite i očuvanja prirode.

Medijima će na konferenciji premijerno biti predstavljen projekat, dosadašnji rezultati, kao i stanje i status populacija risa u Srbiji.

Ekskluzivno će biti prikazana fotografija risa skrivenom kamerom snimljena u rano jutro 18. decembra 2010. godine na obroncima planine Južni Kučaj, nedaleko od sela Jablanica u istočnoj Srbiji. Ovo je prva prava fotografija srpskog risa u divljini napravljena senzornom kamerom, što je poseban kuriozitet, jer je ris životinja koju je gotovo nemoguće fotografisati u prirodi.

O RISU

Evropski ris (*Lynx lynx*) pripada porodici mačaka – Felidae. Težina mužjaka iznosi 18-25 kg, a ženke 12-16 kg. Ris je visok 60-75cm, srednje je veličine i dugih nogu.

Posebna morfološka karakteristika risa su trouglaste uši sa čupercima na vrhovima, kratak rep i žućkasto krzno sa tamnim pegama. Risovi su solitarne životinje – žive usamljениčkim životom, a mužjaci i ženke se sreću samo u vreme parenja.

Ris je skrivena, okretna i oprezna životinja, koju je gotovo nemoguće videti u prirodi.

Živi u bukovim, hrastovim i mešovitim listopadnim šumama, ali i u šiblјicima, klisurama i kamentitim predelima. Risovi su dobri lovci i mesojedi (hrane se srnama, divokozama, zečevima, pticama), a ponekad mogu napasti i domaće životinje. Ris nije opasan za čoveka i beži od njega.

Nastavlja se

U Srbiji postoje dve populacije (koje prema tekućim istraživanjima zaslužuju i status podvrste): **karpatska populacija** (u istočnoj Srbiji) i **balkanska populacija** (jugozapadna Srbija: Kosovo i Raška, severoistok Crne Gore, Albanije i Grčke).

- Populacija karpatskog risa je u progresiji i procenjuje se da trenutno ima do 50 jedinki.
- Populacija autohtonog balkanskog risa je u opadanju, broji do 25 jedinki i može se reći da je u izumiranju zbog međusobnog ukrštanja jedinki u srodstvu, a posebno zbog izlovljavanja, uništavanja staništa i nekontrolisane seče šuma u predelu jugozapadne Srbije (Kosovo).

Ris je strogo zaštićena divlja vrsta u Srbiji. Lov na risa je ili zabranjen, ili pod strogom kontrolom u evropskim zemljama.

Природњачки музеј у збиркама сисара поседује 8 експоната риса из земља Балкана. До последњег примерка риса и јединог припадника карпатске популације музеј је дошао 1992. године, када је животиња нехотиче stradala у истој Србији на путу код Мајданпека од удара камиона.

S poštovanjem
Природњачки музеј
Његошева 51, Београд
Tel. 011 3442 149, 011 3442 147
www.nhmbeo.rs

Osobe za kontakt:
Mr Milan Paunović, muzejski savetnik, rukovodilac projekta, milan.paunovic@nhmbeo.rs
Spec. Aleksandra Savic, kustos, odnosi s javnošću, aleksandra.savic@nhmbeo.rs

KRAJ